

Visioner och verklighet

Dramatiskt norrländskt måleri

Konst

Galleri Estetica,
Malmö
Jan-Anders
Eriksson
T o m 29 jan

Konstfrämjandets
galleri, Malmö
Elevgrafik från
Östra Grevie
folkhögskola
T o m 25 jan

● I Galleri Esteticas nya, ljusa lokaler på Helmfeltsgatan i Malmö möter som förste separatutställare norrlänningen Jan-Anders Eriksson. Hans dramatiska och färgromantiska måleri är ett

spontant uttryck för känslomässiga upplevelser och samtidigt en uppföljning av en bred tradition i nordisk konst.

Han erinrar också om när ny-expressionismen vid en brytningspunkt under efterkrigstiden bjöd ett alternativ till konkretismen. Idag ställs det expressiva målandet mot installationer och intellektuell konceptkonst. Måleriets framtid är ett brännbart ämne. Gerhard Nordström hyllar i sitt förord kollegan Erikssons tro på bildens och målarkonstens egen kraft.

Det är långt mellan Malmö och Nattavaara, mellan den uppodlade slätten och den fria vildmarken med norrsken och god grogrund för myter och magi. Erikssons landskap känns exotiska och surrealistiska. Det norrländska ljuset bildar starka kontraster mellan lysande röda solnedgångar och dova, rullgardinsblåa och gröna skymningar.

Med sitt livliga temperament tar han gärna till övertoner och balanserar på gränsen till primitivism och folkkonst. Han siar om undergången och skildrar den lilla människan, ensam utan kontakter i en tidlös skrämmande natur. Hon tvekar ångestfylld om vägen och lockas av monster och änglar. Rytmen och stämningarna avslöjar att Eriksson gärna skapar under musik – jazz och blues – och det är inte en tillfällighet att målningarna ibland för tanken till apokalyptiska filmer.

I ENDEL AV kollektionen prövar Eriksson att utveckla sitt tema från annat perspektiv och med andra tekniker. Med en syntes av emaljmåleri och foto-

grafi skapar han folktomma "husporträtt", ett slags gåramålningar. Men verken är inte beställda av några stolta husägare. I den stora tystnaden ruvar husen på sina hemligheter och himlarnas stillhet störs endast av enstaka järtecken i form av små lysande, reliefartade färgacenter.

Betraktarens fantasi utmanas av "Nattavaara by", "Högtråsk", "Konsum i Jock", "Väntan på Arne" etc. Arne var en särling som byggde ett udda hus och skrev dikter på fasaderna. I Erikssons emalj förvandlas motivet från verklighetsdokument till bildpoesi. Bakom ett fönster skymtar ett ansikte av någon som väntar på Arne, Kristus och Godot. Jag dröjer också gärna framför bilden av "Nattavaara station", sannolikt nedlagd sedan länge men alltjämt öppen för drömmesenärer.

KONSTFRÄMJANDETS galleri i St Gertrud börjar året med en elevutställning. Det är grafiklinjen på Östra Grevie folkhögskola som redovisar sitt resultat. Utbildningen är tvåårig och ger en teknisk och konstnärlig

Jan-Anders Eriksson: "Nattavaara station". Emalj.

grund, som kan leda till fortsatta studier i högskola eller vidareutveckling på egen hand.

Det är för tidigt att ur den omfattande brokiga kollektionen välja ut några namn, som lovar gott för framtiden, eller konst-

verk som höjer sig över de andra. Utställningen präglas av frihet och mångfald, unga entusiaster på tröskeln till självständighet eller mimande efter beundrade förebilder.

MARIANNE NANNE-BRÅHAMMAR